

บทที่ 4

สังคม และ วัฒนธรรม

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีการจัดการศึกษาหลายระดับ ตั้งแต่ก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น มัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญ และอาชีว และอุดมศึกษา ระดับมหาวิทยาลัย มีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงสาขาวิทยบริการ และ ศูนย์วิทยพัฒนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เขตพื้นที่ การศึกษาแบ่งพื้นที่เขตการศึกษาออกเป็น 4 เขต ดังนี้

**เขตพื้นที่การศึกษา เขต 1** อำเภอเมือง (ที่ตั้งเขต) ลานสกา พระพรหม เกลิมพระเกียรติ

**เขตพื้นที่การศึกษา เขต 2** อำเภอทุ่งสง (ที่ตั้งเขต) ทุ่งใหญ่ บางขัน นาบอน ฉวาง ถ้ำพรหมรา พิปูน กิ่งอำเภอช้างกลาง

**เขตพื้นที่การศึกษา เขต 3** อำเภอเชียรใหญ่ (ที่ตั้งเขต) ปากพั่น ร่อนพิบูลย์ หัวไทร ชะวอด จุฬาภรณ์

**เขตพื้นที่การศึกษา เขต 4** อำเภอท่าศาลา (ที่ตั้งเขต) ลิขล ชนอม พัทธมศิริ กิ่งอำเภอนบพิตำ

ข้อมูลการศึกษา ทั้ง 4 เขตพื้นที่การศึกษา ปี 2547

| เขตพื้นที่<br>การศึกษา | สถานศึกษา |       | ครูอาจารย์ |       | นักเรียน |        |
|------------------------|-----------|-------|------------|-------|----------|--------|
|                        | ของรัฐ    | เอกชน | ของรัฐ     | เอกชน | ของรัฐ   | เอกชน  |
| 1                      | 146       | 54    | 2,892      | 756   | 49,013   | 30,082 |
| 2                      | 236       | 41    | 3,309      | 771   | 60,504   | 21,520 |
| 3                      | 288       | 37    | 3,621      | 545   | 60,827   | 12,945 |
| 4                      | 166       | 20    | 2,414      | 273   | 44,356   | 5,653  |
| รวม                    | 836       | 152   | 12,236     | 2,345 | 214,700  | 70,200 |

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เขตพื้นที่การศึกษา เขต 1

ข้อมูล ณ ธันวาคม 2547

|                         |         |      |
|-------------------------|---------|------|
| สถานศึกษาทั้งจังหวัด    | 1,045   | แห่ง |
| จำนวนครู - อาจารย์      | 17,711  | คน   |
| จำนวนนักเรียน, นักศึกษา | 360,059 | คน   |
| รายละเอียดตามตารางที่   | 42      |      |

### การศึกษาและโรงเรียน

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ผลการดำเนินงาน ปี 2547 มีศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ (ศบอ.) รวม 23 อำเภอ และศูนย์จังหวัด 1 แห่ง รวมทั้งสิ้น 24 แห่ง จำนวนผู้เข้ารับการศึกษา รวม 65,847 คน รายละเอียดตามตารางที่ 43

### ศาสนา

1. ศาสนาพุทธ เป็นศาสนาที่แพร่หลายที่สุด มีโบราณสถานและโบราณวัตถุทางพุทธศาสนาที่แสดงถึงความรุ่งเรืองมาช้านาน และมีวัดทางพุทธศาสนา 620 แห่ง มีพระภิกษุ 5,469 รูป สามเณร 907 รูป ชาวนครศรีธรรมราชยึดมั่นในประเพณีทางศาสนา และมีความผูกพันกับพระบรมธาตุเจดีย์ จนกระทั่งจังหวัดนครศรีธรรมราชได้ชื่อว่า "เมืองพระ" เมื่อถึงวันสำคัญทางศาสนา เช่น วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา จะมีประชาชนจากสารทิศ หลั่งไหลกันมาสักการะองค์พระบรมธาตุเจดีย์อย่างล้นหลาม

2. ศาสนาอิสลาม ผู้นับถือศาสนาอิสลามในจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่วนใหญ่มีบรรพบุรุษมาจากเมืองกลันตัน ปัตตานี และไทรบุรี อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม มีมัสยิด 108 แห่ง ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมือง นอกจากนั้นกระจัดกระจายอยู่ในเขตอำเภอท่าศาลา อำเภอหัวไทร อำเภอลิขลิ อำเภอปากพะนัง อำเภออ่อนพิบูลย์

3. ศาสนาคริสต์ ผู้นับถือจำนวนเพียงเล็กน้อยในเขตอำเภอเมือง อำเภอทุ่งสง อำเภอนาบอน อำเภออ่อนพิบูลย์ มีทั้งนิกายโปรเตสแตนท์และโรมันคาทอลิก มีโบสถ์คริสต์ 23 แห่ง รายละเอียดตามตารางที่ 44

ตารางแสดง ผู้นับถือศาสนาต่าง ๆ

| ศาสนา  | ประชากร   | %     |
|--------|-----------|-------|
| พุทธ   | 1,430,439 | 94.05 |
| อิสลาม | 82,092    | 5.40  |
| คริสต์ | 8,391     | 0.55  |
| รวม    | 1,520,922 | 100   |

ประชากร ณ เดือน ตุลาคม 2547

### ด้านวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี

ตารางแสดง ข้อมูลด้านวัฒนธรรม

| ชื่อเรื่อง                   | จำนวน | ชื่อเรื่อง              | จำนวน/แห่ง   |
|------------------------------|-------|-------------------------|--------------|
| วัฒนธรรมศูนย์วัฒนธรรมจังหวัด | 1     | จำนวนโบราณวัตถุ         | -            |
| ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ           | 5     | ที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์  | 1,332 รายการ |
| สภาวัฒนธรรมจังหวัด           | 1     | ที่อยู่ในคลังพิพิธภัณฑ์ | 2,850 รายการ |
| สภาวัฒนธรรมอำเภอ             | 23    | จำนวนห้องสมุดประชาชน    | 22 แห่ง      |
| สภาวัฒนธรรมตำบล              | 119   | จำนวนค่ายลูกเสือ        | 2 ค่าย       |
| ศิลปินแห่งชาติ               | 2     |                         |              |
| ศิลปินดีเด่นของจังหวัด       | 15    |                         |              |
| หอสมุดแห่งชาติ               | 1     |                         |              |
| พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ       | 1     |                         |              |
| หน่วยศิลปากร                 | 1     |                         |              |
| โบราณสถาน แยกเป็น            |       |                         |              |
| - ขึ้นทะเบียนแล้ว            | 34    |                         |              |
| - ยังไม่ขึ้นทะเบียน          | 76    |                         |              |

## ประเพณีวัดเบรรม

### 1. ประเพณีสารทเดือนสิบ

ประเพณีสารทเดือนสิบวิวัฒนาการมาจากประเพณีเปตพลีของพราหมณ์ ซึ่งลูกหลานจัดขึ้น เพื่อทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว เป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่มากของชาวภาคใต้ และชาวนครศรีธรรมราช เป็นงานบุญเพื่อแสดงความกตัญญูบุพการี ซึ่งล่วงลับไปแล้ว ตามความเชื่อทางพุทธศาสนาว่าผู้ล่วงลับไปแล้วมีบาปมากจะตกนรก และกลายเป็น “เปตชน” หรือเปรต จะถูกปล่อยตัวจากนรก เพื่อให้มาพบญาติพี่น้องและลูกหลานของตนในเมืองมนุษย์ ในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 10 และให้กลับลงไปในนรกดังเดิม ก่อนพระอาทิตย์ขึ้นในวันแรม 15 ค่ำ เดือน 10 ผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่จึงพยายามหาอาหารต่าง ๆ ไปทำบุญที่วัด เพื่ออุทิศส่วนกุศลแก่ผู้ล่วงลับไปแล้ว

การจัดงานระหว่างแรม 9 ค่ำ เดือนสิบ ถึงวันขึ้น 3 ค่ำ เดือนสิบเอ็ด รวม 10 วัน 10 คืน

ในวันแรม 13 ค่ำ ซึ่งเป็นวันจ่าย หมายถึงจ่ายซื้อของที่จำเป็น หมูรับ หมายถึงสำหรับ (ประกอบด้วยขนม 5 อย่าง คือ ขนมพอง ขนมลา ขนมสะบ้า ขนมดีซำ และขนมไข่ปลา

วันแรม 14 ค่ำ เป็นวันยก หมูรับ ไปวัด สำหรับวันรับตายาย

วันแรม 15 ค่ำ คือวันทำบุญสารท หรือเรียกว่า วันบังสุกุล หรือวันส่งตายาย

### 2. ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ

ในสมัยที่พระเจ้าศรีธรรมโศกราชเป็นกษัตริย์ปกครองเมืองตามพรลิงค์ (นครศรีธรรมราช) อยู่ ณ นั้น ได้มีการบูรณะปฏิสังขรณ์พระบรมธาตุเจดีย์ครั้งใหญ่ และแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 1773 ขณะที่เตรียมสมโภชพระบรมธาตุอยู่นั้น ชาวปากพนังมาราบทูลว่า คลื่นได้พัดเอาผ้าแถบผืนหนึ่ง ซึ่งมีสภาพเขียนเรื่องพุทธประวัติมาขึ้นที่ชายหาดปากพนัง ชาวปากพนังเก็บผ้านั้นถวายพระเจ้าศรีธรรมโศกราช พระองค์รับสั่งให้ชักผ้านั้นจนสะอาดเห็นภาพวาดพุทธประวัติ เรียกว่า “ผ้าพระบฏ” จึงรับสั่งให้ประกาศหาเจ้าของ ได้ความว่าชาวพุทธจากหงสาวดีกลุ่มหนึ่ง จะนำผ้าพระบฏไปบูชาพระพุทธรูปที่ลังกา แต่ถูกพายุพัดพามาขึ้นชายหาดปากพนัง เหลือผู้รอดชีวิตสิบคน พระเจ้าศรีธรรมโศกราชทรงมีความเห็นว่าควรนำผ้าพระบฏไปทูลพระบรมธาตุเจดีย์ เนื่องในโอกาสสมโภชพระบรมธาตุ แม้จะไม่ให้พระพุทธรูปตามที่ตั้งใจ แต่ก็เป็นพระบรมสารีริกธาตุซึ่งเจ้าของผ้าพระบฏก็ยินดี การแห่ผ้าขึ้นธาตุจึงมีขึ้นตั้งแต่นั้นและดำเนินการสืบต่อมา จนกลายเป็นประเพณีสำคัญของชาวนครศรีธรรมราชในปัจจุบัน ประเพณีนี้จะนำผ้าไปทูลองค์พระบรมธาตุเจดีย์ ณ วัด

พระมหาธาตุวรมหาวิหาร ในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 (วันมาฆบูชา) และวันวิสาขบูชา (วันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 6)

### 3. ประเพณีชักพระ หรือ ลากพระ

อิทธิพลของวัฒนธรรมอินเดียได้กระจายสู่แนวคิดของชาวนครศรีธรรมราช สืบทอดกันมา ถือว่าเป็นการแสดงความยินดีที่พระพุทธองค์เสด็จกลับจากดาวดึงส์ จึงอัญเชิญขึ้นประทับบนบุษบกที่เตรียมไว้แล้วแห่แหนไปยังที่ประทับ ส่วนเหตุผลแท้จริงของชาวนครฯ ในการปฏิบัติคือเป็นการอัญเชิญพระพุทธรูปปางอุ้มบาตรออกแห่แหนหลังจากอยู่ในพรรษาเป็นเวลานานแล้ว เพื่อเป็นการผ่อนคลายความจำเจและประกวดประชันความเลื่อมใสศรัทธากัน จะทำกันในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 โดยก่อนหน้านั้นประมาณ 7 วัน จะมีการตีตะโพน รำกลับเรียกว่า "คุมพระ" และตกแต่งบุษบกสำหรับประดิษฐานพระพุทธรูปปางอุ้มบาตร (พระล) พระนิยมนำกันในวันออกพรรษาเพียงวันเดียว มีทั้งการลากพระบกและพระน้ำ สำหรับการลากพระ จะลากออกจากวัดตอนเช้าไปชุมนุมกันโรงเรียนเบญจมราชูทิศ อำเภอเมือง บริเวณอำเภอรัตนบุรี และลากพระน้ำ จะเริ่มจากบริเวณแม่น้ำปากพนัง อำเภอปากพนัง ซึ่งมีการแข่งขันเรือเพรียวชิงถ้วยพระราชทานจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามฯ เสด็จมาทุกปี ปัจจุบันมีลากพระบกด้วย มีชบวนเรือพระเป็นจำนวน 100 กว่าวัด

### 4. ประเพณีอาบน้ำคนแก่

อาบน้ำคนแก่เป็นประเพณีเกี่ยวเนื่องมาจากประเพณีสงกรานต์ชาวนครศรีธรรมราช เชื่อว่าในวันที่ 15 เมษายน เทวดาที่เฝ้ารักษาเมืองทั้งหลายจะพากันขึ้นไปเมืองสวรรค์กันหมดทั้งเมืองจึงปราศจากเทวดา วันนี้จึงเรียกว่า "วันว่าง" คือเป็นวันที่ทุกสิ่งทุกอย่างว่างเทวดาคும்ครองชาวบ้านจะหยุดทำกิจการงานทุกอย่างเก็บสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ หมด ครกและสากตำข้าวก็จะแช่เอาไว้สามวัน

ในวันว่าง ชาวบ้านจะนำภัตตาหารและเครื่องนุ่งห่มต่าง ๆ ไปทำบุญที่วัดใกล้บ้าน เสร็จแล้วจึงไปสักการะและสงฆ์น้ำพระพุทธสิหิงค์ ที่สนามหน้าเมือง และนิยมร่อนรับน้ำจากการสงฆ์น้ำพระพุทธสิหิงค์ เพื่อนำไปไว้ใช้ในงานมงคลที่บ้านของตนอีกด้วย

เมื่อสงฆ์น้ำพระพุทธสิหิงค์เสร็จแล้ว ชาวนครศรีธรรมราชจะทำอาหาร เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ไปให้ญาติคนแก่ที่ตนเคารพนับถือ แล้วขออาบน้ำให้ท่านด้วย เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว ประเพณีอาบน้ำคนแก่จัดในช่วงของวันสงกรานต์ (13 - 15 เมษายน)

## 5. ประเพณีสวดด้าน

ในวันธรรมสวนะ พุทธศาสนิกชนจะมาทำบุญฟังธรรมกัน ณ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ซึ่งถือกันว่าเป็นศูนย์กลางของพระพุทธศาสนาแม่โบราณ จึงมีชาวบ้านมาทำบุญกันมากเป็นพิเศษ สถานที่ที่จัดให้มีภิกษุสงฆ์มาเทศนา คือในวิหารคดหรือพระระเบียง ชาวนครศรีธรรมราช เรียกว่า "ด้าน" การเทศน์ของพระภิกษุสงฆ์จะมีด้านละหนึ่งธรรมมาสน์เป็นอย่างน้อย

การไปฟังเทศน์ฟังธรรม ชาวบ้านจะต้องเตรียมตัวไปนั่งรอพระที่ระเบียงก่อนที่พระสงฆ์จะไปถึง ในขณะที่นั่งรอ บางคนก็พูดคุยสนทนาเรื่องราวต่าง ๆ บางคนก็มีเรื่องราวมาบอกเล่าสู่กันฟัง บางคนนั่งอยู่เฉย ๆ ทำให้หน้าเบื่อ ในที่สุดจึงเกิดความคิดเห็นพ้องกันว่าควรหาหนังสือมาสวดจนกว่าพระจะมาเทศน์ เพื่อจะได้ฟังกัน ได้ทั้งความเพลิดเพลินและความรู้เป็นคติสอนใจ จึงเกิดประเพณีสวดด้านขึ้น การสวดด้านจะมีเฉพาะในวันพระหรือในวันธรรมสวนะ (ขึ้นหรือแรม 8 ค่ำ และขึ้นหรือแรม 15 ค่ำ) เวลาก่อนเพล ก่อนพระสงฆ์จะขึ้นธรรมมาสน์แสดงธรรมเทศนาให้พุทธศาสนิกชนฟังที่ระเบียงทั้งสี่ด้านในวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร

## 6. ประเพณีแห่นางดาน เทศกาลมหาสงกรานต์

ประเพณีแห่นางดาน เป็นประเพณีที่สำคัญในวันสงกรานต์ เดิมเป็นประเพณีพื้นบ้านโบราณฮินดู ที่ทำมาหลายร้อยปีแล้ว 90 ปี การจัดทำพิธีแห่นางดาน ซึ่งเป็นงานที่จัดทำเพื่อเป็นการต้อนรับพระอิศวรผู้เป็นเจ้าเสด็จลงมาเยี่ยมมนุษย์โลกปีละครั้ง ครั้งหนึ่งมีกำหนด 10 วัน การต้อนรับพระอิศวร จะจัดให้มีการแสดงเอ็กเกริกสนุกสนานครั้งหนึ่ง มีเทพยดาทั้งหลายมาเฝ้าประชุมพร้อมกัน ยืนต้อนรับ พระอาทิตย์/พระจันทร์ พระแม่คงคา และ พระแม่ธรณี ซึ่งพราหมณ์จะให้เป็นแผ่นกระดาน นำมาฝังไว้ที่หน้าขมรมโลกบาล (หอพระอิศวร)

เมื่อพระอิศวรลงมายังโลกมนุษย์พระอุมาจะลงตามมาด้วย (พระอิศวรกับพระอุมาเป็นสามีภรรยา) พระอุมาเป็นเทพแห่งความสมบูรณ์ทางการเกษตร ในช่วงสงกรานต์บางครั้งฝนไม่ตกตามฤดูกาลแห้งแล้ง ทำให้การเกษตรไม่ได้ผล มีความเชื่อว่าพระอิศวรมีพระหทัยกอบปรีย์ไปด้วยกรุณาบุคคลใดขอพรก็จะให้ง่าย ๆ มีเครื่องหมายประจำตัวพระอิศวร เรียกว่า "ศิวลึงค์"

เมื่อเชิญพระอิศวรลงมา จะโปรดให้เทพบริวาร ประกอบด้วยพระอาทิตย์-พระจันทร์ พระคงคา และพระแม่ธรณี ร่วมเป็นคณะทำงานอำนวยความสะดวกสมบูรณ์ให้แก่ชาวโลก

พระอาทิตย์ ประทานพลังงานแก่สิ่งที่มีชีวิตในเวลากลางวัน พระจันทร์ประทานเวลากลางคืน ให้พืชพันธุ์ธัญญาหารผสมพันธุ์ ส่วนพระคงคาประทานน้ำทำให้เพียงพอก และพระธรณีเป็นที่รองรับสรรพสิ่งทั้งมวลบนพื้นโลก

พิธีแห่นางดาน เป็นการแห่กระดาน 3 แผ่น แผ่นที่หนึ่ง เป็นภาพพระอาทิตย์ พระจันทร์ แผ่นที่สอง เป็นภาพพระแม่คงคา และแผ่นที่สามเป็นภาพพระแม่ธรณี ประเพณีนี้จัดขึ้น ระหว่างวันที่ 12 - 15 เมษายน ช่วงงานเทศกาลมโหสงกรานต์

## ด้านสาธารณสุข

ผลการดำเนินงานโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี 2547

1. มีการขึ้นทะเบียนหน่วยบริการคู่สัญญา ทั้งหมด 20 เครือข่าย
2. การขึ้นทะเบียนและการออกบัตร จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ดำเนินการออกบัตร ประกันสุขภาพถ้วนหน้าให้แก่ประชาชนผู้มีสิทธิ ณ เดือน กันยายน 2547 จำนวน 1,485,901 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้มีสิทธิโดยแบ่งเป็น

|                                                         |       |         |      |
|---------------------------------------------------------|-------|---------|------|
| - สิทธิประกันสุขภาพแบบเสียค่าธรรมเนียม                  | จำนวน | 624,244 | บัตร |
| - สิทธิประกันสุขภาพแบบไม่เสียค่าธรรมเนียม               | จำนวน | 634,081 | บัตร |
| - สิทธิประกันสังคม                                      | จำนวน | 120,452 | บัตร |
| - สิทธิข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ                            | จำนวน | 105,753 | บัตร |
| - สิทธิประกันสังคมและสิทธิข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ         | จำนวน | 1,110   | บัตร |
| - สิทธิประกันสังคมและสิทธิข้าราชการการเมือง/นักการเมือง | จำนวน | 1       | บัตร |
| - สิทธิคนไทยในต่างประเทศ                                | จำนวน | 237     | บัตร |
| - สิทธิข้าราชการการเมือง/นักการเมือง                    | จำนวน | 9       | บัตร |
| - สิทธิคนต่างด้าว                                       | จำนวน | 14      | บัตร |

3. ศูนย์สุขภาพชุมชน ทั้งหมด จำนวน 261 แห่ง  
แบ่งเป็น

|                        |       |     |      |
|------------------------|-------|-----|------|
| - ศูนย์สุขภาพชุมชนหลัก | จำนวน | 81  | แห่ง |
| - ศูนย์สุขภาพชุมชนรอง  | จำนวน | 180 | แห่ง |

4. งบประมาณ

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการหลักประกันสุขภาพ หนาหน้าเป็นรายงวด

- จากกระทรวงสาธารณสุข 518,359,452.77 บาท

|                                     |                |     |
|-------------------------------------|----------------|-----|
| จากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ | 15,805,767.16  | บาท |
| รวมทั้งหมดเป็นเงิน                  | 534,165,219.93 | บาท |

### การดำเนินงาน

การดำเนินงานให้บริการ แก่ผู้ป่วยของสถานบริการสาธารณสุข จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปี 2547

|                             |         |       |
|-----------------------------|---------|-------|
| - ผู้ป่วยมารับบริการ        | 247,007 | ครั้ง |
| - ผู้ป่วยในหอรักษาโรงพยาบาล | 66,325  | ราย   |

### ความพึงพอใจของประชาชน

หน่วยบริการมีการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการและประชาชน

|                                                                             |              |
|-----------------------------------------------------------------------------|--------------|
| - ผู้ป่วยนอกมีความพึงพอใจ                                                   | ร้อยละ 72.84 |
| - ผู้ป่วยในมีความพึงพอใจ                                                    | ร้อยละ 83.83 |
| - ในภาพรวมประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการ 30 บาท                             | ร้อยละ 78.33 |
| - หน่วยบริการมีการสำรวจความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการมีความพึงพอใจ | ร้อยละ 68.35 |

### ด้านบุคลากร

มีแพทย์ 219 คน ทันตแพทย์ 58 คน เภสัชกร 133 คน นักเทคนิคการแพทย์ 22 คน พยาบาลวิชาชีพ 1,506 คน พยาบาลเทคนิค 349 คน และทันตภิบาล 59 คน รายละเอียดตามตารางที่ 45

-จำนวนคนไข้ที่เข้าโรงพยาบาลทั้งจังหวัด ตลอดปี 2,249,881 ครั้ง เฉลี่ยผู้ป่วยที่เข้าโรงพยาบาล ทั้งจังหวัด/เดือน 187,490 ครั้ง

เจ้าหน้าที่อนามัย 801 คน คนไข้ที่เข้ารับการรักษาที่สถานอนามัย ตลอดปี 1,369,525 ครั้ง เฉลี่ยทั้งจังหวัด/เดือน 114,127 ครั้ง

### สถานพยาบาลของรัฐ

|                |     |       |              |
|----------------|-----|-------|--------------|
| โรงพยาบาลศูนย์ | 863 | เตียง | จำนวน 1 แห่ง |
| โรงพยาบาลชุมชน | 150 | เตียง | จำนวน 1 แห่ง |
| โรงพยาบาลชุมชน | 120 | เตียง | จำนวน 1 แห่ง |
| โรงพยาบาลชุมชน | 90  | เตียง | จำนวน 1 แห่ง |
| โรงพยาบาลชุมชน | 60  | เตียง | จำนวน 2 แห่ง |

|                              |     |       |                  |
|------------------------------|-----|-------|------------------|
| โรงพยาบาลชุมชน               | 30  | เตียง | จำนวน 12 แห่ง    |
| โรงพยาบาลชุมชน               | 10  | เตียง | จำนวน 1 แห่ง     |
| โรงพยาบาลค่ายชิวราษฎร์       | 150 | เตียง | จำนวน 1 แห่ง     |
| โรงพยาบาลค่ายเทพสตรีศรีสุนทร | 90  | เตียง | จำนวน 1 แห่ง     |
| สถานีกาชาดสิรินธร            | 10  | เตียง | จำนวน แห่ง       |
| สถานีนอนมัย                  | 251 | แห่ง  | ขนาดใหญ่ 35 แห่ง |
| โรงพยาบาลของเอกชน            |     |       | จำนวน แห่ง       |

### ผลการดำเนินงานบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด

#### 1. องค์การที่มีการจัดตั้ง TO BE NUMBER ONE

1.1 สถานศึกษา เป้าหมาย 1,037 โรงเรียน เข้าร่วม 615 โรงเรียน ดำเนินการ 20 โรงเรียน สมาชิก 158,608 คน

1.2 สถานประกอบการ เป้าหมาย 720 แห่ง รวม 59 แห่ง ดำเนินการ 17 แห่ง ดำเนินการ 17 แห่งสมาชิก 12,817 คน

1.3 ชุมชน เป้าหมาย 1,730 ชุมชน เข้าร่วม 1,628 ชุมชน ดำเนินการ 10 ชุมชน สมาชิก 227,087 คน

#### 2. การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ติดยาเสพติด

2.1 ผู้เสพ 551 ราย ผู้ติดยา 197 ราย รวม 748 ราย

2.2 ผลการบำบัด ครบกำหนด 718 ราย Drop out 30 ราย

2.3 ผลการบำบัดกลับมาติดยา ซ้ำ 1 ราย คิดเป็น 1%

### อัตราการเจ็บป่วย

1. สาเหตุการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุและเหตุอื่น 10 อันดับแรก

รายละเอียดตามตารางที่ 46

2. สาเหตุการป่วยผู้ป่วยนอก 10 อันดับแรก รายละเอียดตามตารางที่ 47

3. สาเหตุการป่วยผู้ป่วยใน 10 อันดับแรก รายละเอียดตามตารางที่ 48

4. โรคจากการเฝ้าระวัง 10 อันดับแรก รายละเอียดตามตารางที่ 49

### ด้านแรงงาน

ผลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากรของจังหวัดนครศรีธรรมราช ระหว่างเดือน กรกฎาคม - กันยายน พ.ศ. 2547 ซึ่งเป็นไตรมาสที่ 3/2547 พบว่า จังหวัดนครศรีธรรมราช มีจำนวนประชากรรวมทั้งสิ้น 1,705,884 คน เป็นผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไปซึ่งอยู่ในกำลังแรงงาน รวม 907,567 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 53.2 ของประชากรรวม และเป็นผู้ที่ไม่อยู่ในกำลังแรงงาน 269,961 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 15.8 ส่วนผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี จำนวน 528,356 คน หรือ ร้อยละ 31.0

สำหรับกลุ่มผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงานทั้งหมด 907,567 คน นั้นแยกได้เป็น

1. ผู้มีงานทำ จำนวน 892,102 คน คิดเป็นอัตราร้อยละ 98.3 ของผู้อยู่ในกำลังแรงงาน
2. ผู้ว่างงาน ซึ่งหมายถึงผู้ไม่มีงานทำ และพร้อมที่จะทำงานมีจำนวน 15,465 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 1.7 รายละเอียดตามตารางที่ 50

จำนวนสถานประกอบการและลูกจ้าง รวมทั้งจังหวัด จำนวน 4,380 แห่ง ลูกจ้าง 57,607 คน รายละเอียดตามตารางที่ 51

สำนักงานจัดหางานจังหวัดนครศรีธรรมราช กำหนดแผนปฏิบัติงานจัดกิจกรรมวันนัดพบ แรงงานย่อย ปีงบประมาณ 2548 จำนวน 12 ครั้ง รายละเอียดตามตารางที่ 51/1

จำนวนแรงงานต่างด้าวจังหวัดนครศรีธรรมราช (กันยายน 2547) ดังนี้

| ลำดับ | ประเภท                        | จำนวน (คน) |
|-------|-------------------------------|------------|
| 1     | ตลอดอาชีพ                     | 780        |
| 2     | ส่งเสริมการลงทุน              | 6          |
| 3     | ชั่วคราว (NON-IMMIGRANT-VISA) | 131        |
| 4     | ในความควบคุมของมหาดไทย        | 8          |
| 5     | ผ่อนผันตามมติ ครม.            | 3,225      |
|       | รวม                           | 4,150      |



การพิจารณาจำนวนการอนุญาต (โควตา) การจดทะเบียนและการออกไปอนุญาตทำงาน ของแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง สัญชาติพม่า ลาว กัมพูชา ปี 2547 รวม 12,793 คน รายละเอียดตามตารางที่ 52

การดำเนินงานประกันสังคมจังหวัดนครศรีธรรมราช ดังนี้

1. กองทุนประกันสังคม
  - 1.1 จำนวนสถานประกอบการ จำนวน 3,331 แห่ง
  - 1.2 ผู้ประกันตน จำนวน 48,013 แห่ง
  - 1.3 เงินสมทบกองทุนประกันสังคม จำนวน 221,531,535 บาท
2. กองทุนเงินทดแทน
  - 2.1 จำนวนสถานประกอบการ จำนวน 2,955 แห่ง
  - 2.2 ผู้ประกันตน จำนวน 39,136 แห่ง
  - 2.3 เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน จำนวน 11,119,759 บาท
3. การจ่ายประโยชน์ทดแทน
  - 3.1 กองทุนประกันสังคม
    - เจ็บป่วย ทุพพลภาพ ตาย คลอดบุตร จำนวน 38,381 ล้านบาท
    - ชราภาพ สงเคราะห์บุตร จำนวน 24,196 ล้านบาท
    - การประกันว่างงาน จำนวน 61,170 บาท
4. สถานพยาบาลที่เข้าร่วมประกันสังคม
  - สถานพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชน 3 แห่ง
  - สถานพยาบาลเครือข่าย 17 แห่ง

ด้านพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จำนวนคนพิการจดทะเบียน 10,078 คน คนพิการต่อทะเบียน 2,116 คน หอพักจดทะเบียน 117 แห่ง สมาคมฉาบปูนกิจสงเคราะห์ จำนวน 51 แห่ง ศูนย์เครือข่ายประสานงานองค์กรภาคเอกชน 39 แห่ง ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน 23 ศูนย์ โรงเรียนมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ 7 แห่ง ด้านสวัสดิการสังคม และสงเคราะห์ช่วยเหลือ 1,507 ราย รายละเอียดตามตารางที่ 53

### งานฉกษณภรรมและสาเสพตติ

สถิตติคคืฉกษณภรรมจ้งหวัตนครศรธรรมราช

เปรียบบเทียบห้งรยะเวลา มกราคม - กันยายน 2546/2547

| ประเภคคื                          | 2546    |       | 2547    |       | เพิ่ม<br>ลด | คิดเป็น<br>% |
|-----------------------------------|---------|-------|---------|-------|-------------|--------------|
|                                   | รับแจ้ง | จับ   | รับแจ้ง | จับ   |             |              |
| 1. คคืฉกษณภรรมจ้งหวัตนครศรธรรมราช | 303     | 135   | 269     | 123   | -34         | -11.22       |
| 2. คคืฉกษณภรรมจ้งหวัตนครศรธรรมราช | 1,056   | 532   | 1,160   | 597   | 104         | 9.85         |
| 3. คคืประทุษร้ายต่อหรรพ์          | 1,219   | 410   | 1,290   | 441   | 71          | 5.82         |
| 4. คคืฉกษณภรรมจ้งหวัตนครศรธรรมราช | 598     | 120   | 540     | 124   | -58         | -9.70        |
| รวม                               | 3,176   | 1,197 | 3,259   | 1,285 | 83          | 2.61         |

5. คคืร้ฐผู้เสยหา (การพหพาอาวฐ การพ่น การค้ำประเวณี ยาเสพตติ และเผยแพร่วัตถุลามก) ปี 2547 รับแจ้ง 2,090 ราย จับ 4,970 คน ลดลงจากปี 2546 จำนวน 1,439 ราย คิดเป็น 40.78%

สถิตติผลการปราบปรามจับกุมยาเสพตติให้โทษของตำรวจภูธรจ้งหวัตนครศรธรรมราช

เปรียบบเทียบ เดือนมกราคม - กันยายน 2546/2547

| ลำดับ | ประเภค           | ปี 2546   |       |             | ปี 2547   |     |            |
|-------|------------------|-----------|-------|-------------|-----------|-----|------------|
|       |                  | จับกุมได้ |       | หน้าหัก     | จับกุมได้ |     | หน้าหัก    |
|       |                  | ราย       | คน    |             | ราย       | คน  |            |
| 1.    | เฮโรอิน          | 6         | 7     | 0           | 0         | 0   | 0          |
| 2.    | มอร์ฟีน          | 0         | 0     | 0           | 0         | 0   | 0          |
| 3.    | กัญชาแห้ง        | 130       | 161   | 7.8 กก.     | 95        | 120 | 3.31 กก.   |
| 4.    | กัญชาสด          | 16        | 14    | 8.56 กก.    | 14        | 12  | 1.55 กก.   |
| 5.    | พืชกระท่อม       | 563       | 563   | 2,784 ใบ    | 36        | 36  | 645 ใบ     |
| 6.    | ยาบ้า            | 501       | 485   | 41,851 เม็ด | 81        | 93  | 9,628 เม็ด |
| 7.    | สารระเหย         | 272       | 285   | 23 ซึซ      | 218       | 229 | 920 ซึซ    |
| 8.    | อื่น ๆ (ยาแก้ไอ) | 8         | 8     | -           | 3         | 11  | -          |
| รวม   |                  | 1,496     | 1,323 |             | 447       | 501 |            |

ที่มา : ตำรวจภูธรจ้งหวัตนครศรธรรมราช 30 กันยายน 2547

## ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช

ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่ออำนวยความสะดวก ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

### การจัดตั้ง

เปิดดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2537 และได้เปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2545

### วัตถุประสงค์

1. เป็นหน่วยงานหลักและหน่วยงานเริ่มต้นในการรับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ และแก้ไขปัญหา
2. บริหารจัดการเรื่องร้องเรียนและร้องทุกข์
3. เพื่อส่งเสริมและสงเคราะห์พลเมืองดี โดยยกย่องและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบคุณงามความดี

### ภารกิจ

1. รับเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ทุกเรื่อง ตลอด 24 ชั่วโมง
2. วิเคราะห์ ติดตาม ประสานงานและประเมินผล
3. ส่งเสริมและสงเคราะห์ พลเมืองดี

ปฏิบัติการในพื้นที่กรณีมีเรื่องสำคัญเร่งด่วนเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนด้วยความรวดเร็ว

### การจัดองค์กร

1. ส่วนรับเรื่อง ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. ส่วนวิเคราะห์ฯ สำนักงานจังหวัดนครศรีธรรมราช
3. ส่วนส่งเสริม/สงเคราะห์พลเมืองดีสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช
4. ส่วนปฏิบัติการในพื้นที่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช
5. ส่วนประชาสัมพันธ์สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครศรีธรรมราช

### สำนักงานศูนย์ดำรงธรรม

ตั้งอยู่ที่ชั้น 2 อาคารศาลากลางจังหวัด ถนนราชดำเนิน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

### การรับเรื่องร้องเรียน

- ด้วยตนเอง-ต่อเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ชั้น 2 ศาลากลางจังหวัด
- โทรศัพท์สายด่วน 1567 ตลอด 24 ชั่วโมง โทร. 075-356531 ต่อ 70428 และ 70128
- ตู้ ป.ณ. 101 ปณจ.นครศรีธรรมราช 80000
- โทรสายด่วน 1111 ตลอด 24 ชั่วโมง
- ตู้นายกทักษิณ หน้าบ้านพิษณุโลก กรุงเทพฯ
- ตู้นายกทักษิณหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช
- อินเทอร์เน็ตเว็บไซต์ [www.nakhonsithammarat.go.th](http://www.nakhonsithammarat.go.th)  
และ [www.phipun.com](http://www.phipun.com)
- ▶▶ สายตรง ผวจ. Email address : Wichom t @ moi.go.th
- ▶▶ ร้องทุกข์ศูนย์ดำรงธรรม
- E-mail : dumrongtham@ hotmail.com
- E-mail : nakhonsithammarat @ thaimail

รายงานผลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช  
ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2546 - กันยายน 2547  
ประจำปีงบประมาณ 2547

| เดือน ปี        | รับใหม่<br>(เรื่อง) | ยุติ<br>(เรื่อง) | ยกไป<br>(เรื่อง) | แหล่งที่มาของการร้องเรียนร้องทุกข์ |                                 |                                      |                  | รวม          |
|-----------------|---------------------|------------------|------------------|------------------------------------|---------------------------------|--------------------------------------|------------------|--------------|
|                 |                     |                  |                  | ปกติ                               | ตุลาการหักฉันทัด<br>หน้าจวน พว. | ตุลาการหักฉันทัด<br>หน้าบ้านพิษณุโลก | โทรศัพท์<br>1111 |              |
| ยกมา            | -                   | -                | 283              | 283                                | -                               | -                                    | -                | 283          |
| ตุลาคม 2546     | 59                  | 27               | 315              | 59                                 | -                               | -                                    | -                | 59           |
| พฤศจิกายน 2546  | 65                  | 64               | 316              | 65                                 | -                               | -                                    | -                | 65           |
| ธันวาคม 2546    | 76                  | 40               | 352              | 76                                 | -                               | -                                    | -                | 76           |
| มกราคม 2547     | 35                  | 34               | 403              | 85                                 | -                               | -                                    | -                | 85           |
| กุมภาพันธ์ 2547 | 80                  | 62               | 421              | 80                                 | -                               | -                                    | -                | 80           |
| มีนาคม 2547     | 71                  | 56               | 436              | 71                                 | -                               | -                                    | -                | 71           |
| เมษายน 2547     | 43                  | 56               | 423              | 43                                 | -                               | -                                    | -                | 43           |
| พฤษภาคม 2547    | 63                  | 114              | 372              | 63                                 | -                               | -                                    | -                | 63           |
| มิถุนายน 2547   | 42                  | 97               | 317              | 42                                 | -                               | -                                    | -                | 42           |
| กรกฎาคม 2547    | 159                 | 95               | 441              | 83                                 | 72                              | 4                                    | -                | 159          |
| สิงหาคม 2547    | 127                 | 166              | 402              | 107                                | 15                              | 5                                    | -                | 127          |
| กันยายน 2547    | 156                 | 97               | 461              | 121                                | 11                              | 6                                    | 18               | 156          |
| <b>รวม</b>      | <b>1,026</b>        | <b>908</b>       | <b>461</b>       | <b>1,178</b>                       | <b>98</b>                       | <b>15</b>                            | <b>18</b>        | <b>1,309</b> |

ที่มา : ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามแบบ ศดธ. 01/1

## ผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาเสฟตติ

### 1. สถานการณ์หมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด

จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดตามแนวทางที่ศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติกำหนด คือ ดำเนินการตามขั้นตอนหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด 6 ขั้นตอน จนครบทุกหมู่บ้าน/ชุมชน สามารถประกาศเป็นจังหวัดเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติดเมื่อ วันที่ 7 สิงหาคม 2546 และได้ดำเนินงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดตามแนวยุทธศาสตร์และขั้นตอนการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด (Roadmap) ทั้ง 3 ระยะ ที่ ศตส. กำหนด ซึ่งในระยะที่ 3 ศตส. จำแนกสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด ตามหลักเกณฑ์การจำแนกสถานะหมู่บ้าน/ชุมชนออกเป็น 4 ประเภท เมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2547 และให้ดำเนินการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้าน/ชุมชนที่อยู่ประเภท ง. (หมู่บ้าน/ชุมชนที่จำเป็นต้องเสริมสร้างความเข้มแข็งเป็นกรณีพิเศษ), ประเภท ค. (หมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็ง), ขึ้นมาอยู่ในประเภท ข. (หมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งและมีระบบเฝ้าระวัง), หรือประเภท ก. (หมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งและมีระบบเฝ้าระวังอย่างยั่งยืน) ภายในเดือนสิงหาคม 2547 ซึ่งสรุปผลการดำเนินการ ณ 30 กันยายน 2547 ได้ ดังนี้

- 1) หมู่บ้าน/ชุมชนประเภท ก. 1,138/100 หมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 72.10
- 2) หมู่บ้าน/ชุมชนประเภท ข. 369/90 หมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 26.74
- 3) หมู่บ้าน/ชุมชนประเภท ค. 15/5 หมู่บ้าน/ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 1.16

การดำเนินการในหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด ศตส.อ.กึ่งอำเภอ ใช้หน่วยประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดหมู่บ้าน/ชุมชน ประกอบกำลังเป็นชุดปฏิบัติการกวาดล้างยาเสพติดประจำหมู่บ้าน/ชุมชน รวม 3 ชุดปฏิบัติการ ได้แก่ ชุดสนับสนุนการปราบปรามชุดติดตามค้นหาผู้เสพ/ผู้ติด และชุดตรวจสอบควบคุมแหล่งแพร่ระบาดของยาเสพติด เป็นกลไกสำคัญในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดและดำรงความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชน

### 2. ผลการดำเนินการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในระยะที่ 3 วันที่ 3 ธันวาคม 2546 - 5 มิถุนายน 2547 ซึ่งแบ่งเป็น 3 ห้วงระยะเวลา ดังนี้

2.1 วันที่ 3 ธันวาคม 2546 - 7 มีนาคม 2547 มีผลการดำเนินการ ดังนี้

- 1) จับกุมข้อหาจำหน่าย/ครอบครองเพื่อจำหน่าย (รายสำคัญ) 13 ราย  
19 คน
- 2) จับกุมข้อหาจำหน่าย/ครอบครองเพื่อจำหน่าย (รายย่อย) 23 ราย  
22 คน

- 3) จับกุมข้อหาครอบครอง 5 ราย 5 คน
  - 4) จับกุมข้อหาเสพ 53 ราย 62 คน
  - รวมทุกข้อหา 94 ราย 108 คน ของกลางยาบ้า 462 เม็ด
- 2.2 วันที่ 8 มีนาคม - 5 มิถุนายน 2547 ช่วงปฏิบัติการพลังแผ่นดินร่วมกวาดล้างยาเสพติดครั้งที่ 1 มีผลการดำเนินการ ดังนี้
- 1) จับกุมข้อหาผลิต/นำเข้า 11 ราย 9 คน
  - 2) จับกุมข้อหาจำหน่าย/ครอบครองเพื่อจำหน่าย (รายสำคัญ) 16 ราย 19 คน
  - 3) จับกุมข้อหาจำหน่าย/ครอบครองเพื่อจำหน่าย (รายย่อย) 51 ราย 64 คน
  - 4) จับกุมข้อหาครอบครอง 11 ราย 13 คน
  - 5) จับกุมข้อหาเสพ 109 ราย 125 คน
  - รวมทุกข้อหา 198 ราย 230 คน ของกลางยาบ้า 2,769 เม็ด
  - รวมทั้ง 3 ระยะ ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2546 - 5 มิถุนายน 2547 จับกุมทุกข้อหา 7,081 ราย 7,161 คน ของกลางยาบ้า 52,006 เม็ด

การใช้จ่ายงบประมาณที่สำนักงาน ป.ป.ส. จัดสรรให้จังหวัดนครศรีธรรมราช รวม 10,428,000.- บาท สรุปการใช้จ่ายถึงวันที่ 30 กันยายน 2547 รวมจ่าย 10,418,347.66 บาท คิดเป็นร้อยละ 99.91

### 3. รางวัลและความสำเร็จ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้บริหารจัดการแบบบูรณาการจนได้รับรางวัล 2 รางวัล ดังนี้

1. รางวัลเชิดชูเกียรติประเภทดี ด้านบริหารจัดการ จากศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2546
2. โล่ประกาศเกียรติคุณประเภทดีเด่น ด้านบริหารจัดการ จากสำนักงาน ป.ป.ส. เนื่องในโอกาสวันต่อต้านยาเสพติด ประจำปี 2547 เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2547

ศูนย์อำนวยการปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะความยากจนจังหวัดนครศรีธรรมราช จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2547 สำนักงานตั้งอยู่ ณ ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ชั้น 3 ศูนย์ปฏิบัติการระดับอำเภอ/กิ่งอำเภอ ได้จัดตั้งครบถ้วนแล้ว รวม 23 ศูนย์ ศูนย์ปฏิบัติการระดับท้องถิ่น จำนวน 24 เทศบาล 161 อบต. ให้พิจารณาจัดตั้งเพื่อบูรณาการการดำเนินการระดับท้องถิ่น

#### ผลการรับลงทะเบียน

มีผู้ยื่นลงทะเบียนทั้งสิ้น 184,058 คน คิดเป็นร้อยละ 12.02 ของประชากร มีปัญหาทั้ง 7 ปัญหา จำนวน 278,677 ราย และปัญหาอื่น ๆ 20,367 ราย โดยสรุปตามลำดับ ดังนี้

|                                        |       |             |
|----------------------------------------|-------|-------------|
| 1) ปัญหาที่ดินทำกิน                    | จำนวน | 129,517 ราย |
| 2) ปัญหาคนเร่ร่อน                      | จำนวน | 93 ราย      |
| 3) ปัญหาการประกอบอาชีพผิดกฎหมาย        | จำนวน | 56 ราย      |
| 4) ปัญหานักเรียนนักศึกษาต้องการมีงานทำ | จำนวน | 4,244 ราย   |
| 5) ปัญหาการถูกหลอกลวง                  | จำนวน | 1,612 ราย   |
| 6) ปัญหาหนี้สินภาคเอกชน                | จำนวน | 97,795 ราย  |
| 7) ปัญหาคนจนไม่มีที่อยู่อาศัย          | จำนวน | 45,360 ราย  |
| 8) ปัญหาอื่น ๆ                         | จำนวน | 20,367 ราย  |

รายละเอียดตามตารางที่ 54

#### ผลการทำประชาคมและความก้าวหน้าการแก้ไขปัญหา

การทำประชาคมขณะนี้ทุกอำเภอดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้วจำนวนผู้ผ่านเวทีประชาคมแยกตามประเภทปัญหา 7 ปัญหาและปัญหาอื่น ๆ รวม 299,044 ราย ร้อยละ 86.60 และความก้าวหน้าการแก้ไขปัญหา รวม 31,441 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.01 (30 กย. 47) ดังนี้

|                                        |             |             |          |         |
|----------------------------------------|-------------|-------------|----------|---------|
| 1) ปัญหาที่ดินทำกิน                    | ผ่านประชาคม | 155,590 ราย | แก้ไขได้ | - ราย   |
| 2) ปัญหาคนเร่ร่อน                      | ผ่านประชาคม | 80 ราย      | แก้ไขได้ | 27 ราย  |
| 3) ปัญหาการประกอบอาชีพผิดกฎหมาย        | ผ่านประชาคม | 42 ราย      | แก้ไขได้ | 8 ราย   |
| 4) ปัญหานักเรียนนักศึกษาต้องการมีงานทำ | ผ่านประชาคม | 4,244 ราย   | แก้ไขได้ | 774 ราย |

|                               |             |                     |            |
|-------------------------------|-------------|---------------------|------------|
| 5) ปัญหาการถูกหลอกลวง         | ผ่านประชาคม | 1,256 ราย แก้ไขได้  | 137 ราย    |
| 6) ปัญหาหนี้สินภาคเอกชน       | ผ่านประชาคม | 84,460 ราย แก้ไขได้ | 30,035 ราย |
| 7) ปัญหาคนจนไม่มีที่อยู่อาศัย | ผ่านประชาคม | 35,669 ราย แก้ไขได้ | 3 ราย      |
| 8) ปัญหาอื่น ๆ                | ผ่านประชาคม | 20,367 ราย แก้ไขได้ | 457 ราย    |

### การดำเนินงานการแก้ไขปัญหานี้สินภาคประชาชน (หนี้นอกระบบ)

(1) ให้คณะทำงานเจรจาประนอมหนี้ ดำเนินการเจรจา ระหว่าง ลูกหนี้ และเจ้าหนี้ โดยมี ศตจ.อ./กิง อ. เป็นเจ้าภาพในการดำเนินการเจรจาประนอมหนี้ให้แล้วเสร็จภายใน วันที่ 1 สิงหาคม 2547 เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โดยกำหนดแผนงานและเป้าหมายการดำเนินงานของแต่ละคณะฯ ใช้ชัดเจน ทั้งนี้ให้อำเภอแต่งตั้งให้ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน ผู้ทรงคุณวุฒิในหมู่บ้านเป็นผู้เจรจาในเบื้องต้น และคณะทำงานเจรจาประนอมหนี้ระดับอำเภอดำเนินการในลำดับต่อไป และกำหนดให้บรรลุเป้าหมาย ร้อยละ 20 ภายในวันที่ 24 มิถุนายน 2547 และร้อยละ 50 ภายในวันที่ 15 กรกฎาคม 2547 โดยรายงานความก้าวหน้าการแก้ไขปัญหานี้ ทุกวันพฤหัสบดี

### (2) แนวทางการเจรจาและการดำเนินการ

(ก) ตกลงกันได้โดยสันติวิธีโดยมิให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้รับผลกระทบ

- ยุติโดยการชำระหนี้ตามข้อตกลงจากการเจรจาตามความสามารถของลูกหนี้
- ยุติโดยการลูกหนี้
- ยุติโดยนำหนี้สินนอกระบบ เข้าระบบ

(ข) การเจรจามีข้อขัดข้องถือว่าไม่ยุติจะต้องใช้มาตรการดำเนินการดังนี้

- ตรวจสอบเอกสารสัญญาแห่งหนี้
- การจัดหาแหล่งเงินกู้ในระบบแก่ลูกหนี้เพื่อชำระหนี้แก่เจ้าหนี้
- การดำเนินมาตรการทางกฎหมายแก่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น มาตรการทางภาษี
- มาตรการตามนโยบายของรัฐบาลในการปลดภาระหนี้สินนอกระบบ

(3) ผลการดำเนินการ ตั้งแต่ต้น ถึงวันที่ 30 กันยายน 2547 ดังนี้

เป้าหมาย จำนวนปัญหา 29,738 ราย  
จำนวนมูลหนี้ 2,310,367,246.10 บาท

- แต่งตั้งคณะกรรมการเจรจาระดับอำเภอ 104 คณะ
- เข้าสู่กระบวนการเจรจาประนอมหนี้ 29,738 ราย ร้อยละ 100

มูลหนี้ 2,310,367,246.10 บาท

ยุติ 29,722 ราย มูลหนี้ 2,309,018,246.10 บาท

ยังไม่ยุติ 16 ราย มูลหนี้ 1,358,000.00 บาท

(4) การจำแนกผลการเจรจาประนอมหนี้ (หนี้นอกระบบ) ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2547 ดังนี้

|                             |               |                    |                         |            |
|-----------------------------|---------------|--------------------|-------------------------|------------|
| - ลูกหนี้ประสงค์เข้าสู่ระบบ | 5,005         | ราย มูลหนี้        | 430,611,446.00          | บาท        |
| - ลูกหนี้ตกลงกับเจ้าหนี้    | 2,952         | ราย มูลหนี้        | 200,046,109.00          | บาท        |
| - ลูกหนี้ขอถอนเรื่องคืน     | 13,892        | ราย มูลหนี้        | 1,017,447,432.40        | บาท        |
| - ลูกหนี้เจ้าหนี้ไม่มาเจรจา | 7,326         | ราย มูลหนี้        | 582,676,551.70          | บาท        |
| - อื่น ๆ                    | 1,297         | ราย มูลหนี้        | 78,236,797.00           | บาท        |
| <b>รวมได้ข้อยุติ</b>        | <b>29,722</b> | <b>ราย มูลหนี้</b> | <b>2,309,018,246.10</b> | <b>บาท</b> |
| <b>ยังไม่ยุติ</b>           | <b>16</b>     | <b>ราย มูลหนี้</b> | <b>1,358,000.00</b>     | <b>บาท</b> |
| <b>รวมผลการเจรจา</b>        | <b>29,738</b> | <b>ราย มูลหนี้</b> | <b>2,310,376,246.10</b> | <b>บาท</b> |

## จปฐ.ปี 2547 จังหวัดนครศรีธรรมราช

ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เป็นข้อมูลที่แสดงคุณภาพชีวิตของประชาชนรายครัวเรือน โดยองค์การบริหารส่วนตำบล กรรมการหมู่บ้าน และอาสาสมัครจัดเก็บเป็นประจำทุกปี สำหรับในปี 2545-2549 องค์การประชาชน ชุมชนและส่วนท้องถิ่น ได้จัดเก็บประมวลผลสำเร็จในระดับตำบล มี 6 หมวด 37 ตัวชี้วัด ดังนี้

### หมวดที่ 1 สุขภาพดี (11 ตัวชี้วัด)

1. หญิงตั้งครรภ์ได้รับการดูแลก่อนคลอด
2. แม่ที่คลอดลูกได้รับการทำคลอดและการดูแลหลังคลอด
3. เด็กแรกเกิดมีน้ำหนักไม่ต่ำกว่า 2,500 กรัม
4. เด็กแรกเกิดถึง 1 ปีเต็มได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ
5. เด็กแรกเกิดได้กินนมแม่อย่างเดียวยอย่างน้อย 4 เดือนแรกติดต่อกัน
6. เด็กแรกเกิดถึง 5 ปี ได้กินอาหารอย่างเหมาะสมและเพียงพอ
7. เด็กอายุ 6-15 ปี ได้กินอาหารถูกต้องครบถ้วน
8. เด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคครบ
9. คนในครัวเรือนได้กินอาหารที่มีคุณภาพ ถูกสุขลักษณะปลอดภัยและได้มาตรฐาน
10. คนในครัวเรือนมีความรู้ในการใช้ยาที่ถูกต้องเหมาะสม
11. คนอายุ 35 ปีขึ้นไป ได้รับการตรวจสุขภาพประจำปี

### หมวดที่ 2 มีบ้านอาศัย (8 ตัวชี้วัด)

12. ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย
13. ครัวเรือนมีน้ำสะอาดสำหรับดื่มและบริโภคเพียงพอตลอดปี
14. ครัวเรือนมีน้ำใช้เพียงพอตลอดปี
15. ครัวเรือนมีการจัดบ้านเรือนและบริเวณบ้านให้เป็นระเบียบสุขลักษณะ
16. ครัวเรือนไม่ถูกรบกวนจากเสียง ความสั่นสะเทือน ฝุ่นละออง กลิ่นเหม็นหรือมลพิษทางอากาศน้ำเสีย ขยะและสารพิษ
17. ครัวเรือนมีการป้องกันอุบัติเหตุอย่างถูกวิธี
18. ครัวเรือนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
19. ครอบครัวมีความอบอุ่น

### หมวดที่ 3 ผักเฝือกการศึกษา (6 ตัวชี้วัด)

20. เด็กอายุ 3-5 ปีเต็ม ได้รับการเลี้ยงดูเตรียมความพร้อม
21. เด็กอายุ 6-15 ปี ได้รับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี
22. เด็กที่จบการศึกษภาคบังคับ 9 ปี ได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
23. เด็กที่จบการศึกษภาคบังคับ 9 ปี และไม่ได้เรียนต่อได้รับการฝึกอบรมด้านอาชีพ
24. คนอายุ 15-60 ปี เติมนำออกและเขียนภาษาไทยได้
25. คนในครัวเรือนได้รับรู้ข่าวสาร

### หมวดที่ 4 รายได้ก้าวหน้า (3 ตัวชี้วัด)

26. คนอายุ 18-60 ปี มีอาชีพและรายได้
27. คนในครัวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคนละ 20,000 บาท ต่อปี
28. ครัวเรือนมีกรเก็บออมเงิน

### หมวดที่ 5 ปลุกฝังค่านิยมไทย (5 ตัวชี้วัด)

29. คนในครัวเรือนไม่ติดสุรา
30. คนในครัวเรือนไม่สูบบุหรี่
31. คนอายุตั้งแต่ 6 ปี ขึ้นไปทุกคนไปปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา
32. คนสูงอายุได้รับการดูแลเอาใจใส่
33. คนพิการได้รับการดูแลเอาใจใส่

### หมวดที่ 6 ร่วมใจพัฒนา

34. ครัวเรือนมีคนเป็นสมาชิกกลุ่มที่ตั้งขึ้นในหมู่บ้าน ตำบล
35. ครัวเรือนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์ของชุมชนหรือท้องถิ่น
36. ครัวเรือนเข้าร่วมทำกิจกรรมสาธารณะของหมู่บ้าน
37. คนที่มีสิทธิได้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

## สรุปผลการจัดเก็บตามเกณฑ์ตัวชี้วัด 37 ตัวชี้วัด

| ตัวชี้วัด<br>พื้นฐาน | ข้อมูลปี 2545 |                    | ข้อมูลปี 2546   |                   | ข้อมูลปี 2547     |                       |
|----------------------|---------------|--------------------|-----------------|-------------------|-------------------|-----------------------|
|                      | บรรลุเป้าหมาย | ไม่บรรลุเป้าหมาย   | บรรลุเป้าหมาย   | ไม่บรรลุเป้าหมาย  | ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย | ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย  |
| 21 อำเภอ             | 5,11,22,26,28 | 1,2,3,4,6,7,8,9,10 | 1,5,9,11,22,23, | 2,3,4,6,7,8,10,12 | 5,9,11,22         | 1,2,3,4,6,7,8         |
| 2 กิ่งอำเภอ          | 30, 35        | 12,13,14,15,16,    | 26,28,30,33,35  | 13,14,15,16,17,   | 26,27,28,30       | 10,12,13,14,15,16,17, |
| 165 ตำบล             |               | 17,18,19,20,21,    |                 | 18,19,20,21,24,   | 35                | 18,19,20,21,23,24,25, |
|                      |               | 23,24,25,27,29,    |                 | 25,27,29,31,32,   |                   | 29,31,32,33,34,36,    |
|                      |               | 31,32,33,34,36,    |                 | 34,36,37          |                   | 37                    |
|                      |               | 37                 |                 |                   |                   |                       |
| รวม                  | 7 ข้อ         | 30 ข้อ             | 11 ข้อ          | 26 ข้อ            | 9 ข้อ             | 28 ข้อ                |

## สรุปพระดบัติการพัฒนาวงหมู่บ้าน (กขบ.2ด.) ปี 2546

## จังหวัดนครศรีธรรมราช

จากหมู่บ้านที่ทำการสำรวจ 1,476 หมู่บ้าน

1. หมู่บ้านที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย (เรงรัดพัฒนาอันดับ 1) ไม่มี
2. หมู่บ้านที่อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ย (เรงรัดพัฒนาอันดับ 2) จำนวน 248 หมู่บ้าน คิดเป็น 16.8%
3. หมู่บ้านที่สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย (เรงรัดพัฒนาอันดับ 3) จำนวน 1,228 หมู่บ้าน คิดเป็น 83.2%

รายละเอียดตามตารางที่ 55

**ผลการประเมินคุณภาพชีวิตของประชาชน ระดับอำเภอ ปี 2547**  
**การจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) จังหวัดนครศรีธรรมราช**

**1. อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช**

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 12 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 3 5 9 11 13 14 22 26 27 28  
 30 35

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 25 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 1 2 4 6 7 8 10 12 15 16 17  
 18 19 20 21 23 24 25 29  
 31 32 33 34 36 37

**2. อำเภอทุ่งสง**

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 10 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 1 5 6 11 22 26 27 28 30 35

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 27 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 2 3 4 7 8 9 10 12 13 14 15  
 16 17 18 19 20 21 23 24  
 25 29 31 32 33 34 36 37

**3. อำเภอปากพนัง**

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 8 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 5 9 11 22 26 28 30 35

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 29 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 1 2 3 4 6 7 8 10 12 13 14  
 15 16 17 18 19 20 21 23  
 24 25 27 29 31 32 33 34  
 36 37

**4. อำเภอทุ่งใหญ่**

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 9 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 9 11 22 26 27 28 30 35

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 28 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 2 3 4 6 7 8 10 12 13 14  
 15 16 17 18 19 20 21 23  
 24 25 29 31 32 33 34 36  
 37

## 9. อำเภอบางขัน

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 24 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 1 2 6 7 8 10 12 13 14 15  
16 17 18 19 20 21 24 25  
29 31 32 33 36 37

## 10. อำเภอฉ่ำพรรณรา

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 11 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 22 26 28 30

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 24 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 2 6 7 8 10 12 13 1  
17 18 19 20 21 23  
27 29 31 32 36 37

## 11. อำเภอหัวไทร

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 11 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 2 5 9 11 22 23 26 28

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 26 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 3 4 6 7 8 10 12 13 14 15  
16 17 18 19 20 21 24 25  
27 29 31 32 33 34 36 37

## 12. อำเภอลิขล

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 10 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 5 9 11 15 22 26 27 28  
30 35

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 27 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 1 2 3 4 6 7 8 10 12 13 14  
16 17 18 19 20 21 23 24  
25 29 31 32 33 34 36 37

## 13. อำเภอขนอม

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 19 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 1 3 5 6 7 9 11 13 14 15 20  
22 26 27 28 30 33 34 35

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 18 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 2 4 8 10 12 16 17 18 19 21  
23 24 25 29 31 32 36 37

## 14. อำเภอร่อนพิบูลย์

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 11 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 1 3 4 5 6 11 22 26 28 30  
35

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 26 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 2 7 8 9 10 12 13 14 15 16  
17 18 19 20 21 23 24 25  
27 29 31 32 33 34 36 37

15. อำเภอชะอวด

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 22 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 1 2 3 4 5 6 7 8 11 12 20  
22 23 24 25 26 28 30 31  
32 33 35

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 15 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 9 10 13 14 15 16 17 18 19  
21 27 29 34 36 37

16. อำเภอท่าศาลา

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 15 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 1 3 5 9 11 13 14 15 22 26  
27 28 30 34 35

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 22 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 2 4 6 7 8 10 12 16 17 18  
19 20 21 23 24 25 29 31  
32 33 36 37

17. อำเภอเชียรใหญ่

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 11 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 2 3 4 5 9 11 22 26 28 30  
35

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 26 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 1 6 7 8 10 12 13 14 15 16  
17 18 19 20 21 23 24 25  
27 29 31 32 33 34 36 37

18. อำเภอพิปูน

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 15 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 1 2 3 4 5 9 11 14 22 26  
27 28 30 34 35

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 22 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 6 7 8 10 12 13 15 16 17 18  
19 20 21 23 24 25 29 31  
32 33 36 37

19. อำเภอฉวาง

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 15 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 4 5 6 7 9 11 13 15 22 26  
27 28 30 34 35

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 22 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 1 2 3 8 10 12 14 16 17 18  
19 20 21 23 24 25 29 31  
32 33 36 37

20. อำเภอลานสกา

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 16 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 3 5 9 11 13 14 15 22 23  
26 27 28 30 33 34 35

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 21 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 1 2 4 6 7 8 10 12 16 17 18  
19 20 21 24 25 29 31 32  
36 37

21. อำเภอพรหมคีรี

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 11 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 3 4 5 9 11 22 26 28 30  
35

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 26 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 2 6 7 8 10 12 13 14 15 16  
17 18 19 20 21 23 24 25  
27 29 31 32 33 34 36 37

22. กิ่งอำเภอช้างกลาง

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 25 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 11 13 14  
15 20 21 22 23 24 26 28  
30 32 33 34 35

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 12 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 10 12 16 17 18 19 25 27  
29 31 36 37

23. กิ่งอำเภอนบพิตำ

มีคุณภาพชีวิตที่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 11 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 2 5 9 11 22 26 27 28 30  
34 35

มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าหมาย 26 ข้อ คือตัวชี้วัดที่ 1 3 4 6 7 8 10 12 13 14 15  
16 17 18 19 20 21 23 24  
25 29 31 32 33 36 37

การดำเนินงานตามนโยบายของรัฐบาล

1. โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

ผลการดำเนินงานคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ปี 2547

1.1 สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ 6 กลุ่มประเภท

- 1) อาหาร
- 2) ผ้าและเครื่องแต่งกาย
- 3) เครื่องดื่ม
- 4) เครื่องใช้และเครื่องประดับ
- 5) ศิลปะประติมากรรมและของที่ระลึก
- 6) สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร

1.2 กลุ่มอาชีพ

1. จำนวนกลุ่มอาชีพ 290 กลุ่ม
2. จำนวนผู้ประกอบการ 91 ราย

จำนวนกลุ่มอาชีพและผู้ประกอบการ ที่ได้รับการส่งเสริมด้านการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

1. จำนวนกลุ่มอาชีพ 214 กลุ่ม
2. จำนวนผู้ประกอบการ 64 ราย

1.3 จำนวนสินค้าที่จำหน่ายในต่างประเทศ

- 1) อาหาร 3 ผลิตภัณฑ์
- 2) ผ้าและเครื่องแต่งกาย 2 ผลิตภัณฑ์
- 3) เครื่องใช้และเครื่องประดับ 2 ผลิตภัณฑ์
- 4) ศิลปะประติมากรรมและของที่ระลึก 2 ผลิตภัณฑ์
- 5) สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร 2 ผลิตภัณฑ์

1.4 ผลการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี 47

- ระดับ 5 ดาว จำนวน 11 ผลิตภัณฑ์
- ระดับ 4 ดาว จำนวน 28 ผลิตภัณฑ์
- ระดับ 3 ดาว จำนวน 66 ผลิตภัณฑ์
- รวม 105 ผลิตภัณฑ์

## 1.5 ผลิตภัณฑ์ SME

จำนวน 22 ตัว

1) ระดับ 5 ดาว

จำนวน 3 ตัว

2) ระดับ 4 ดาว

จำนวน 7 ตัว

3) ระดับ 3 ดาว

จำนวน 12 ตัว

## 1.6 การจำหน่ายสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ทะลุเป้า

ปี 2544 เป้าหมาย 120 ล้านบาท จำหน่ายได้ 320 ล้านบาท

ปี 2545 เป้าหมาย 300 ล้านบาท จำหน่ายได้ 420 ล้านบาท

ปี 2546 เป้าหมาย 500 ล้านบาท จำหน่ายได้ 897 ล้านบาท

ปี 2547 เป้าหมาย 1,003 ล้านบาท จำหน่ายได้ 1,003.370 ล้านบาท

(ณ วันที่ 30 กันยายน 2547)

## 2. โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ปี 2547

จำนวนกองทุนหมู่บ้าน 1,465 กองทุน ชุมชนเมือง 56 กองทุน รวม 1,521 กองทุน

คณะกรรมการบริหารกองทุน

รวม 21,035 คน

สมาชิกกองทุน

รวม 200,660 คน

| ลำดับ | ประเภท/รายการ              | ราย     | บาท           |
|-------|----------------------------|---------|---------------|
| 1.    | อนุมัติเงินให้สมาชิกกู้ยืม | 194,525 | 2,491,961,767 |
|       | - สมาชิกกู้ 1 ครั้ง        | 80,453  | 931,807,550   |
|       | - สมาชิกกู้มากกว่า 1 ครั้ง | 114,072 | 1,560,154,237 |
| 2.    | กู้ไปประกอบอาชีพเกษตรกรรม  | 146,550 | 1,856,841,596 |
| 3.    | กู้ไปประกอบอาชีพค้าขาย     | 29,775  | 413,023,250   |
| 4.    | กู้ไปประกอบอาชีพอุตสาหกรรม | 6,350   | 75,868,950    |
| 5.    | กู้ไปประกอบอาชีพอื่น ๆ     | 9,691   | 130,313,491   |

**ผลการประกวดกองทุนหมู่บ้านประจำปี 2547**

|                |                                    |              |
|----------------|------------------------------------|--------------|
| ลำดับที่ 1     | ได้แก่ กองทุนหมู่บ้าน บ้านนากะชะ   | อำเภอฉวาง    |
| รองลำดับที่ 1  | ได้แก่ กองทุนหมู่บ้าน บ้านคลองน้อย | อำเภอปากพนัง |
| รองอันดับที่ 2 | ได้แก่ กองทุนหมู่บ้าน บ้านควนทอง   | อำเภอขนอม    |
| รองอันดับที่ 3 | ได้แก่ กองทุนหมู่บ้าน บ้านปอนนท์   | อำเภอทาสาล   |

**ผลการประกวดกองทุนชุมชนเมือง ประจำปี 2547**

|            |                             |                        |
|------------|-----------------------------|------------------------|
| ลำดับที่ 1 | กองทุนชุมชนเมืองท่าแพใต้    | เทศบาลเมืองทุ่งสง      |
| ลำดับที่ 2 | กองทุนชุมชนเมืองไสเจริญ     | เทศบาลนครนครศรีธรรมราช |
| ลำดับที่ 3 | กองทุนชุมชนเมืองรามประดิษฐ์ | เทศบาลเมืองปากพนัง     |

**3. โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน**

การดำเนินงาน 3 หน่วยงาน ดังนี้

**3.1 สำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัด**

- โครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนในโครงการนำร่อง (ป่าปลายรา อ.ถ้าพระพรหม) ขึ้นทะเบียน 904 ราย จำนวน 1,267 แปลง พื้นที่ 11,473 ไร่ เกษตรกรยื่นกู้ ร.ก.ส. 58 ราย ได้รับอนุมัติเงินกู้ 44 ราย วงเงิน 3,622,300 บาท
- โครงการทั่วไป เกษตรกรขึ้นทะเบียน 8,709 ราย พื้นที่ 125,588 ไร่ เกษตรกรยื่นกู้ 464 ราย ได้รับอนุมัติ 444 ราย วงเงิน 40,389,500 บาท

**3.2 สำนักงานที่ดินจังหวัด**

ออกเอกสารสิทธิที่ดิน ตามนโยบายแปลงสินทรัพย์เป็นทุนของรัฐ รวม 2 ระยะ ออกโฉนดที่ดินได้ 17,743 แปลง เนื้อที่ 48,122 ไร่

**3.3 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร**

ผู้มาติดต่อขอู้ 642 ราย อนุมัติ 620 ราย เป็นเงิน 54,067,240 บาท

รายละเอียดตามตารางที่ 56

#### 4. โครงการสร้างบ้านเอื้ออาทร

ประชาชนแจ้งความประสงค์จองบ้านเอื้ออาทร 3,889 ราย แยกเป็นจองบ้านเดี่ยว 2,893 ราย บ้านแฝด 996 ราย เป้าหมายการก่อสร้าง 886 หลัง แยกเป็นบ้านเดี่ยว 658 หลัง บ้านแฝด 228 หลัง ผลการดำเนินการก่อสร้างผลงานประมาณ 15% ( ณ พ.ย. 2547) และจะแล้วเสร็จตามสัญญาประมาณกลางปี 2549

#### 5. โครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (30 บาทรักษาทุกโรค)

ผู้มีสิทธิตามโครงการ ณ เดือนกันยายน 2547 จำนวน 1,485,901 ราย คิดเป็น 100%

ความพึงพอใจของผู้รับบริการและผู้ให้บริการ จากผลการสำรวจ ปรากฏว่าผู้ป่วยนอกมีความพึงพอใจ ร้อยละ 72.84 และผู้ป่วยในมีความพึงพอใจ ร้อยละ 83.83 และความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่ในการบริการ ร้อยละ 68.35

#### 6. โครงการธนาคารประชาชน

ผลการดำเนินงานโครงการธนาคารประชาชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ณ วันที่ 30 กันยายน 2547 มีจำนวนสมาชิกในโครงการทั้งสิ้น 18,575 ราย ลูกค้ำที่ขอกู้เงิน 20,057 ราย จำนวนเงิน 501,773,026 บาท และได้อนุมัติเงินกู้ไปแล้วทั้งสิ้น 18,471 ราย จำนวนเงิน 382,426,869 บาท และมียอดหนี้ค้างชำระทั้งสิ้น 2,042 ราย จำนวนเงิน 16,902,620 บาท

จำนวนผู้กู้ยืมที่ชำระคืนตามกำหนดตามโครงการธนาคารประชาชนในจังหวัดเป็นจำนวนราย 5,220 ราย เป็นเงิน 8,888,424.97 บาท โดยมีรายละเอียดตามตารางที่ 57

#### 7. โครงการพักชำระหนี้

ผลการดำเนินงาน ณ วันที่ 30 กันยายน 2547 ลูกหนี้โครงการเหลือ 15,059 ราย เป็นจำนวนเงินหนี้ 745,549,902 บาท รายละเอียดตามตารางที่ 58 ข้อมูลการจ่ายเงินกู้หนี้สินภาคประชาชน (หนี้นอกระบบ) รวม 1,441 ราย จำนวนเงินกู้ 119,544 บาท รายละเอียดตาม ตารางที่ 59

#### 8. โครงการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรหลังการพักชำระหนี้ จังหวัดนครศรีธรรมราช

เกษตรกรที่ได้รับอนุมัติเข้าร่วมโครงการฟื้นฟูอาชีพหลังการพักชำระหนี้ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2547 จำนวนเกษตรกรขอรับการฟื้นฟูอาชีพ 21,208 ราย จำนวนเกษตรกร 16,131 ราย คิดเป็นร้อยละ 76.06 รายละเอียดตามตารางที่ 60

## โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงห่วงใยความเดือดร้อนและความทุกข์ยากของประชาชนในพื้นที่ อำเภอปากพนัง เขียวใหญ่ ชะอวด ร่อนพิบูลย์ จุฬาภรณ์ เฉลิมพระเกียรติ พระพรหม บางส่วนของอำเภอลานสกา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช รวมถึงพื้นที่บางส่วนของอำเภอ ควนขนุน อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง และบางส่วนของอำเภอรณันด์ จังหวัดสงขลาด้วย ซึ่งบริเวณดังกล่าวมีประชาชนมากกว่า 600,000 คน มีพื้นที่ประมาณ 1.9 ล้านไร่ พื้นที่ทั่วไปในลุ่มน้ำนี้เป็นพื้นที่ลุ่ม มีความอุดมสมบูรณ์มาแต่โบราณกาล และมีแม่น้ำปากพนังไหลผ่าน จึงมีชื่อว่า "ลุ่มน้ำปากพนัง" แหล่งอยู่อาศัยน้ำ ทางภาคใต้ของประเทศไทยในสมัยโบราณ

### แผนการดำเนินงานโครงการฯ

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเริ่มดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 7 พฤศจิกายน 2538 ระยะเวลาดำเนินการ 8 ปี 2538-2545 ต่อมาคณะรัฐมนตรีให้ขยายระยะเวลาดำเนินการเป็น 10 ปี ให้แล้วเสร็จ ปี 2547 งบประมาณดำเนินการ 15,852.35 ล้านบาท แบ่งเป็นแผนงานด้านระบบชลประทาน และโครงการสร้างพื้นฐาน 13,379.60 ล้านบาท และแผนปฏิบัติการแก้ไขและพัฒนาสิ่งแวดล้อมเป็นเงิน 2,472.75 ล้านบาท มีแผนงานดำเนินการ แบ่งออกเป็น 5 แผนงานหลักประกอบด้วย

1. แผนงานด้านก่อสร้างระบบชลประทาน
2. แผนงานด้านการพัฒนาการประมง
3. แผนงานด้านการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้
4. แผนงานด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม
5. แผนงานด้านการบริหารจัดการโครงการฯ

### 1. แผนงานด้านก่อสร้างระบบชลประทาน

ดำเนินงานโดยกรมชลประทาน รับผิดชอบก่อสร้างระบบชลประทานและโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ ปัญหาน้ำเค็มรุกเข้าพื้นที่เพาะปลูก ปัญหาน้ำประปา และบรรเทาอุทกภัยซึ่งเป็นงานที่ต้องดำเนินการเป็นลำดับแรก ของการดำเนินงานโครงการฯ โดยกรมชลประทานได้แบ่งงานที่ดำเนินการเป็น 4 กิจกรรม

- 1.1 กิจกรรมก่อสร้างประตुरะบายน้ำอุทกวิทยาประสิทธิ์
- 1.2 กิจกรรมก่อสร้างระบบระบายน้ำสายหลัก พร้อมอาคารประกอบ
- 1.3 กิจกรรมก่อสร้างคันแบ่งเขตน้ำจืด-น้ำเค็ม 91.50 กม.
- 1.4 กิจกรรมก่อสร้างระบบชลประทาน 521,500 ไร่

งบประมาณดำเนินการ 13,379.60 ล้านบาท เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่ปีงบประมาณ 2538 โดยมีกิจกรรมก่อสร้างดังนี้

### 1.1 กิจกรรมงานก่อสร้างประตुरะบายน้ำอุทกวิทยาประสิทธิ์

สร้างที่บ้านบางปี่ ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีช่องระบายน้ำรวม 10 ช่อง ขนาดกว้างช่องละ 20 เมตร ติดตั้งบานประตูเพื่อเปิด - ปิด บังคับน้ำสามารถระบายน้ำได้ 1,430 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที เริ่มใช้งาน เดือนตุลาคม 2542

### 1.2 กิจกรรมก่อสร้างระบบระบายน้ำสายหลักและอาคารประกอบ

โดยก่อสร้างคลองระบายน้ำเพิ่มเติมจำนวน 3 สาย และขุดลอกขยาย คลองเดิม 2 สาย พร้อมก่อสร้างประตुरะบายน้ำ 4 แห่งประกอบด้วย

(1) ขุดคลองระบายน้ำลูกเหิน เป็นคลองที่ก่อสร้างใหม่ ยาวประมาณ 5 กิโลเมตร ขนาดกันคลองกว้าง 56 เมตร ลึก 3.50 เมตร พร้อมก่อสร้างประตुरะบายน้ำ ขนาดกว้าง 12 เมตร สูง 5.25 เมตร 4 ช่อง สามารถระบายน้ำได้ 210 ลูกบาศก์เมตร ต่อวินาที

(2) ขุดลอกขยายคลองบางโค - ท่าพญา คลองบ้านเพ็ง และคลองบางไทรปก ขุดลอกคลองระบายน้ำที่มีอยู่เดิม 4 สาย ความยาวรวมประมาณ 33 กิโลเมตร พร้อมก่อสร้างประตुरะบายน้ำขนาดบานระบายน้ำกว้าง 6 เมตร สูง 4.5 เมตร 3 ช่อง สามารถระบายน้ำได้ 130 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที

(3) ขุดคลองหน้าโกฏี ขุดคลองระบายน้ำสายใหม่ ยาวประมาณ 7.5 กิโลเมตร ขนาดกันคลองกว้าง 100 เมตร ลึก 3.50 เมตร พร้อมก่อสร้างประตुरะบายน้ำคลองปากพนัง (เลื้อหัง) ขนาดบานระบายน้ำกว้าง 12 เมตร สูง 7.25 เมตร 3 ช่อง สามารถระบายน้ำได้ 350 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที

(4) ขุดคลองชะอวด - แพรกเมือง ขุดคลองระบายน้ำสายใหม่ ยาวประมาณ 1 กิโลเมตร ขนาดกันคลองกว้าง 150 เมตร ลึก 5 เมตร พร้อมก่อสร้างประตुरะบายน้ำขนาดบานระบายน้ำกว้าง 12.50 เมตร สูง 7 เมตร 5 ช่อง สามารถระบายน้ำได้ 540 ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที และสร้างคันกันทรายบริเวณปากคลอง ยาว 300 เมตร

(5) คลองระบายน้ำหัวไทร เป็นการขุดขยายคลองธรรมชาติเดิมให้ กว้างขึ้น โดยมี ขนาดก้นคลองกว้างเฉลี่ย 4 เมตร ความยาวรวมตลอดสายประมาณ 48.6 กิโลเมตร

### 1.3 กิจกรรมงานก่อสร้างคันแบ่งเขตนํ้าจืดและนํ้าเค็ม

ระยะทาง 91.5 กิโลเมตร เพื่อแบ่งเขตการประกอบอาชีพให้ชัดเจน ลดปัญหาการ ขัดแย้งในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ลดปัญหาการขัดแย้งในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ และการ ควบคุมมลภาวะ มิให้เกิดการเน่าเสีย โดยใช้แนวถนนเดิมของ รพช. กรมทางหลวง กรมโยธาธิการ

### 1.4 กิจกรรมงานก่อสร้างระบบชลประทาน

ก่อสร้างและปรับปรุงระบบชลประทาน 3 โครงการ เพื่อส่งนํ้าให้แก่พื้นที่ประมาณ 521,500 ไร่ โดยก่อสร้างระบบชลประทานฝ่ายไม้เลียบ และอ่างเก็บนํ้าห้วยนํ้าใส

## 2. แผนงานด้านการพัฒนาประมง

ดำเนินงานโดยกรมประมง เพื่อส่งเสริมระบบชลประทานนํ้าเค็มพื้นฟูทรัพยากรสัตว์นํ้า และส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์นํ้าในพื้นที่โครงการฯ ประกอบด้วยแผนงานหลัก 3 แผนงาน คือ แผนงานพื้นฟูทรัพยากรสัตว์นํ้า แผนงานพัฒนาการเพาะสัตว์นํ้า แผนงานปรับปรุงพื้นที่การเลี้ยงกุ้ง ดำเนินการปี 2545-2547 งบประมาณ 202.8 ล้านบาท

## 3. แผนงานด้านการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้

ดำเนินงานโดยหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตร เช่น สำนักงานปลัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงมหาดไทย กระทรวง อุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมผลผลิตในภาคการเกษตรและพัฒนาอาชีพ เสริมนอกภาคเกษตร รวมทั้งการสร้างอาชีพทดแทนภายหลังการเลิกเลี้ยงกุ้งของผู้เลี้ยงกุ้งในเขต นํ้าจืดหลังปี 2547

### 4. แผนงานด้านแก้ไขและพัฒนาสิ่งแวดล้อม

เพื่อบำบัดพื้นฟูคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่โครงการฯ รวมทั้งติดตามตรวจสอบคุณภาพ สิ่งแวดล้อมและกำหนด มาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อม

## 5. แผนงานด้านการบริหารจัดการโครงการ

เพื่อติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานโครงการ การอํานวยการและการประชาสัมพันธ์ โครงการฯ มีแผนงานหลัก 3 แผน ประกอบด้วย แผนงานอํานวยการ แผนติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานโครงการฯ แผนงานประชาสัมพันธ์

## ผลประโยชน์ของโครงการฯ

1. ป้องกันการรุกรานของน้ำเค็มเข้าไปทำลายพื้นที่การเกษตรในพื้นที่น้ำจืด
2. เกิดแหล่งน้ำจืดประมาณ 70 ล้านลูกบาศก์เมตร เป็นประโยชน์กับพื้นที่เพาะปลูกสองฝั่งลำน้ำในฤดูฝนประมาณ 521,500 ไร่ ในฤดูแล้งประมาณ 240,000 ไร่ และใช้เป็นแหล่งน้ำจืดเพื่อการอุปโภคบริโภคด้วย
3. คลองระบายน้ำของโครงการสามารถลดพื้นที่ที่เคยเกิดอุทกภัยในแต่ละปีลงได้มาก เพราะสามารถระบายน้ำให้ไหลลงสู่ทะเลได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น
4. ขจัดปัญหาความขัดแย้งระหว่างเกษตรกรนาทุ่งและเกษตรกรที่เพาะปลูกพืช เนื่องจากมีการแบ่งเขตการใช้ที่ดินอย่างชัดเจน
5. แม่น้ำปากพนังและลำน้ำสาขา เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์น้ำจืด
6. ช่วยฟื้นฟูระบบนิเวศในลุ่มน้ำปากพนังให้กลับคืนเข้าสู่สภาพเดิมในอดีต

รายละเอียดเวลาและสรุปแผนงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง  
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ขยายใหม่)

หน่วย : ล้านบาท

| แผนการดำเนินงาน                          | ระยะเวลาดำเนินการ |              |          |          | ประมาณ   |
|------------------------------------------|-------------------|--------------|----------|----------|----------|
|                                          | 2545              |              | 2546     | 2547     |          |
|                                          | งบฯตามแผน         | งบฯที่ได้รับ |          |          |          |
| 1. แผนงานด้านการก่อสร้างระบบชลประทาน     | 756.93            | 756.93       | 2,157.19 | 1,262.40 | 4,176.52 |
| 2. แผนงานด้านการพัฒนาประมง               | 64.07             | 51.30        | 80.78    | 58.00    | 202.85   |
| แผนงานด้านการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ | 166.45            | 130.77       | 394.25   | 430.44   | 991.14   |
| 4. แผนงานด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อม         | 48.09             | -            | 202.95   | 391.51   | 652.55   |
| 5. แผนงานด้านการบริหารจัดการ             | 5.8               | -            | 3.80     | 3.80     | 13.40    |
| รวมทั้งสิ้น                              | 1,041.34          | 939.00       | 2,838.97 | 2,146.15 | 6,026.46 |

หมายเหตุ ผลการดำเนินงาน 2537 - 2544 ใช้งบประมาณ 7,353.14 ล้านบาท

ผลงานด้านก่อสร้างระบบชลประทาน ถึงวันที่ 30 กันยายน 2547 ผลงาน 93.35%

## ผลกระทบที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

### 1. คุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนังดีขึ้น

การบริหารจัดการปิด - เปิด ประตุน้ำออกทวิภาฯประสิทธิ์ และการรักษาระดับน้ำในแม่น้ำปากพนัง ในระดับที่เหมาะสม ทำให้คุณภาพน้ำด้านเหนือน้ำมีคุณภาพดีขึ้น เป็นน้ำจืดที่เหมาะสมแก่การเกษตรกรรม

### 2. ลดปัญหาน้ำท่วมพื้นที่เกษตรกรรม

การขุดลอกคลองธรรมชาติ และการกำจัดผักตบชวาในเขตน้จืด ทำให้การไหลเวียนของน้ำดีขึ้นประกอบกับการบริหารประตุน้ำออกทวิภาฯประสิทธิ์ และประตุน้ำอุกเขื่อน ทำให้สามารถระบายน้ำส่วนเกินในพื้นที่ออกสู่ทะเลได้เร็วขึ้น ช่วยบรรเทาปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่เกษตรกรรมทั้ง 3 อำเภอ คือ ปากพนัง เชียรใหญ่ และหัวไทร

### 3. การเกิดน้ำเปรี้ยวลดลง

น้ำเปรี้ยวในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเกิดขึ้นบ่อยที่บริเวณป่าพรุแกเป เนื่องจากระดับน้ำในคลองฆ้อง ซึ่งเป็นคลองสาขาของคลองปากพนังลดลง ทำให้ดินในป่าพรุทำปฏิกิริยากับอากาศทำให้เกิดน้ำเปรี้ยว แต่การควบคุมระดับน้ำในคลองปากพนัง และคลองฆ้องจะทำให้เกิดน้ำเปรี้ยวลดลง

### 4. การทำนาในพื้นที่เป้าหมายเริ่มขยายตัว

จากการตรวจสอบข้อมูลเปรียบเทียบพื้นที่การทำนาข้าว ก่อน - หลังการบริหารจัดการประตุน้ำออกทวิภาฯประสิทธิ์ พบว่า ผลผลิตข้าวในพื้นที่เป้าหมายเพิ่มขึ้นจากเดิม กล่าวคือ

- พื้นที่ปลูกข้าว 2542 (ก่อนการใช้งาน ปตร.ฯ)  
นาปี 272,964 ไร่      นาปรัง 16,000 ไร่
- พื้นที่ปลูกข้าว ปี 2543 (ภายหลังการใช้งาน ปตร.ฯ)  
นาปี 322,734 ไร่      นาปรัง 95,209 ไร่
- พื้นที่ปลูกข้าว ปี 2544  
นาปี 358,233 ไร่      นาปรัง 151,392 ไร่

พื้นที่ปลูกข้าว ปี 2545

นาปี 347,910 ไร่ นาปรัง 74,040 ไร่

(ลดลงเนื่องจากประสบปัญหาภัยแล้งและทำนบของชำรุด น้ำเค็มรุ เข้าในแม่น้ำปากพนัง)

- พื้นที่ปลูกข้าวปี 2546/2547 ปลูกข้าวนาปี 480,854 ไร่ 143,479 ไร่

ผลผลิตนาปี 256,450 ตัน นาปรัง 59,489 ตัน ผลผลิตเฉลี่ยข้าวนาปี 489 ไร่ นาปรัง 59

ก./ไร่ รายละเอียดตามตารางที่ 61

## 5. เป็นแหล่งน้ำดิบสำหรับผลิตน้ำประปา

การเก็บน้ำจืดในคลองปากพนัง ด้านเหนือของ ปตร. อุทกวิทยาประสิทธิ สามารถแก้ไข ปัญหาการขาดแคลนน้ำดิบ สำหรับทำน้ำประปาเพื่อการอุปโภคบริโภค ในเขตอำเภอปากพนัง ซึ่ง เคยมีปัญหาทำน้ำประปามีรสกร่อยและมีกลิ่นในฤดูแล้ง นอกจากนี้ยังสามารถรองรับการขยายตัวของ ระบบประปาในเขตอำเภอเชียรใหญ่ และอำเภอหัวไทรในอนาคต จากบริการน้ำประปา 6,300 ครั้ว เรือน ในปี 2542 เป็น 7,500 ครั้วเรือน ในปี 2546

## การขยายตัวของการทำงานกึ่งในเขตน้ำเค็ม

ในปีงบประมาณ 2545 โครงการฯ ได้ขุดลอกคลองธรรมชาติในพื้นที่น้ำเค็มแล้วบางส่วน ให้ราษฎรมีน้ำเค็มคุณภาพดี สำหรับใช้ในการเลี้ยงกุ้ง และมีการขยายพื้นที่การทำงานกึ่งในเขต น้ำเค็มเพิ่มขึ้น